

Cá Hồi

Tác Giả: © 2010 Táng Năng Tián
Thứ Ba, 09 Tháng 3 Năm 2010 04:43

Ngái Nhát thá cá hồi con ra biển, theo kiểu đem con bán chợ, để biển có nuôi náng

Trác hát, để tránh mái ngái nhán, xin nói ngay rằng đây là chuyện của cá hồi, và chỉ riêng có cá hồi mà thôi. Nói theo tiếng Mỹ là cá hồi only. Còn cá chim, cá chuán, cá chép, cá chát, cá lóc, cá lát, cá lim kìm, cá máp, cá mú, cá măng, cá cám, cá cam, cá cá, cá trê, cá trích, cá trám, cá heo, cá háng, cá há, cá lù đầu, cá lim kìm, cá lia thia, cá đáng, cá đái, cá đèn cáy, cá bè, cá bá, cá báng – bát ká là báng kèo hay báng đá – hoặc bát cá mát loài cá thá nào khác đều hoàn toàn (và tuyát đối) không có dính dáng gì tới việc này.

Cá hồi sinh ở sông nhưng phải lên tới thượng nguồn ở biển. Đặc điểm của loài cá này là dù có rong chơi phiêu du khắp chân trời góc biển nào chẳng nữa, thì nào cũng tìm về nơi chôn nhau cắt rốn để sinh nở. Cá hồi Thái Bình Dương (Pacific salmon), sau khi về già nộp sống hồi hộp, sẽ không bao giờ trở lại biển cả nữa. Lý do gì nên chỉ vì chúng sẽ chết sau khi đẻ và cho thế tình lạ trên đời.

Cá hồi Đại Tây Dương (Atlantic salmon) thì khác. Chúng có thể đi đi về về từ sông ra biển và ngược lại nhiều lần mà không hề do đá hay nao núng, dù khoảng cách phải vượt qua có thể dài đến hàng ngàn dặm, với vô số khó khăn và cháng ngái.

Bên cạnh việc nuôi cấy cá hồi, tất nhiên, đã có loài người ghi nhận và khai thác từ lâu. Riêng người Nhật, dân tộc đầu tiên biết về cá hồi, với đầu tiên sản xuất ra thế giới cá hồi năm cuối thế kỷ ba mươi của thế kỷ.

Xét về số lượng, mức sản xuất của người Nhật không hề thua kém người Nga bao nhiêu và thua xa người Mỹ. Tuy nhiên, cách thức mà dân Nhật bắt cá hồi mới là đi tìm kiếm những loài cá hồi và nuôi cá hồi.

Hoi thiät läp nhà máy đóng hoi p cá hoi ngay ä ven sông. Cũng chính nơi đây cá đäc nuôi näng, đä träng, thänh tinh đä mäi cäp sä cho tä hai đän mäi ngän chú cá hoi con ra đäi. Sau đó, chúng sä đäc cho phiếu läu vào đäi däng, đä bät đäu cuäc đäi... tha phäng cäu thäc.

Täu theo täng loäi, cá hoi sä säng ä biän tä sáu tháng đän năm năm. Nhä vào khä năng “cäm” đäc tä träng cäa lòng đät và sä chuyän đäng cäa hoi läu, nó sä tìm đäc vä chän cũ. Khi vào gän đän bä, giäc quan đäc biät cäa loài cá này giúp chúng nhä đäc đäng hoi ng vä quê nhà – täc sông xäa bän cũ – và cä theo đó mà län vä nguän cäi, đän tän näi sinh nä.

Ngäi ta đät sän nhiäu đäng cä tä cäa sông đä giúp cho cá hoi dä dàng và mau chóng vào đän nhà máy. Täi đây, hoi sä täo ra mät loäi chäng ngäi vät giä khiän chúng phäi phóng lên cao và khi räi xuäng thì rät ngay vào mät mäng läi. Mäng läi này chuyän đäng không ngäng, qua nhiäu khâu chä biän, đä đäa cá tä sông vào... hoi!

Nói tóm läi là ngäi Nhät thä cá hoi con ra biän, theo kiäu đäm con bä chä, đä biän cä nuôi näng. Räi khi chúng theo bän năng trä vä, hoi đä cho cá vào nhà máy đä đóng hoi p và mang bán.

Cách hoi kiäm tiän ngó bä đä và (chäc) là nhiäu. Bäi väy, có kä bät chäc. Chính phä Cäng hoà Xã hoi Chä nghĩa Viät Nam (tên kêu gän thäng dùng là Viät Cäng) cũng hoi c theo cách làm ăn không vän gän nhä väy. Chä khác có chút xiu xiu là hoi dùng ngäi đä kinh doanh, thay cá.

Tä năm 1978 cho đän năm 1990, bäng hình thäc này hay hình thäc khác, Viät Cäng đã “thä” ít nhät là hai triäu ngäi dân ra biän. Ngäi ta äc tính räng trên bäc đäng läu läc cä ba con cá hoi räi bän sông ra đi thì ít nhät cũng có mät con bä mäng. Nó trä thành mäi sẵn cho loài ngäi, cho loài chim, hoäc nhäng loài cá khác. Täng tä, trong sä hai triäu ngäi Viät phiếu läu vào biän cä – täi thiäu – cũng phäi mät phän ba đã vong mäng.

Hoi chät vì bão tä, vì hoi täc, hay vì bä xô đäuäi mät cách länh läng tàn nhän täi bän bä cäa nhäng quäc gia lân cän. Näi đây thuyän bè cäa hoi thäng bä läi kéo trä ngäc ra khäi. Hoi sä länh đänh giäa träi näc bao la cho đän chät vì không còn tìm đäc näi đä đän, và cũng không còn đä läng thäc (cũng nhä nhiên liäu) đä tiäp täc đi.

Nhäng kä may män thoát nän đäu sä biän thành cá hổ i (theo tinh thän cäa Nghä quyät 36) cäa nhà đäng cuäc Hà Näi. Đám dân trôi sông läc chä này sä bä tän tình khai thác, và khai thác dài dài, cho đän khi tät thä, bäng nhiäu cách.

Näu cá hổ i Thái Bình Đäng chä hổ i häng mät län räi chät thì nhäng thuyän nhân* räi khäi Viät Nam sau ngày 19 tháng 6 năm 1988 – đã có thäi gian dài säng täm trú ä nhäng quäc gia Đông Nam Á – cũng mang sä phän y nhä väy. Hä bä cäng bách hổ i häng và không bao giờ còn có đäp ra đi näa. Riêng väi nhäng thuyän nhân ä Häng Kông – khi phän đät này còn thuäc Anh – Anh Quäc đã thoä thuän trä sáu trăm hai chäc Mä kim mäi đäu nguäi đä Hà Näi chäu nhän hä trä vä, cùng väi läi häa hän là hä sä không bä hành hä hay ngäng cä đäi!

Sä ngäng i Viät may män hän, hiän đang phiêu bät tä tán khäp bän phäng träi, có thä đäc coi nhä là cá hổ i Đäi Tây Đäng – giäng cá có khä năng đi đi vä vä nhiäu län tä sông ra biän và ngäng cä läi. Nhäng kä này vän tiäp täc kiäp säng tha phäng cäu thäc, chăm chä cäm cäi kiäm và đä dành tiän, räi hàng năm làm đän “xin phép” đäc hổ i häng. Mäi Viät kiäu vä thăm quê nhà chäc chän đäu chi träi mät sä tiän không phäi chä là sáu trăm Mä kim mà có thä là đän sáu ngàn Đô la, hay nhiäu hän näa.

Tuäi Trä Online, đäc đäc vào ngày 7 tháng 1 năm 2010, cho biät: “Theo Ngân hàng Nhà näc, đän ngày 31-12-2009 kiäu häi chuyän vä đät 6,283 tä USD, giäm 12,8% so väi năm 2008. Riêng täi TP.HCM, kiäu häi năm 2009 đät 3,2 tä USD. Nhä väy, kiäu häi đã không giäm män nhä do suy thoái kinh tä nhä đä báo träc đä.”

Hà Näi có lý do đä hänh điän vä thành quä này – thành quä kinh tä duy nhät (thäc sä) vät tä chä tiêu – vä kä nghä xuät và nhäp cäng ngäng i, sau hän näa thä kä mà hä đã näm đäc quyän bän ä Viät Nam. Hä đäy ra khäi näc nhäng con nguäi cùng quän và säi säc bät män, räi “thu vä” nhäng Viät kiäu yêu nuäc và giàu sang.

Thiät khoä !

PS:

ä

* “Thuyän nhân, cái danh tä có mät âm täng mà mäi khi chính quyän Hà Näi nghe đän nó thì hä nghĩ ngay đän tä đäng ‘đô la’. Thä nhäng cho đän bao gä ngäng i ta mäi bät hät đäc nhäng bät hä nhä xäy ra cho danh tä đä” – Michelle Tauriac (Viet Nam Le Dossier Noir Du Communism).

